

Lovforslag nr. L 163. Fremsat den 21. januar 1999 af kulturministeren (Elsebeth Gerner Nielsen)

Forslag

til

Lov om ændring af teaterloven

(Det Storkøbenhavnske Teaterfællesskab)

§ 1

I teaterloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 217 af 22. marts 1996, foretages følgende ændringer:

I. *Kapitel 6* affattes således:

»Kapitel 6

Det Storkøbenhavnske Teaterfællesskab

§ 14. Det Storkøbenhavnske Teaterfællesskab er en selvejende institution oprettet af Københavns og Frederiksberg Kommuner samt Københavns, Frederiksborg og Roskilde Amter.

Stk. 2. Institutionens formål er at støtte driften af et antal teatre i hovedstadsregionen, der skal bidrage til at dække teaterbehovet ved tilsammen at opføre et alsidigt og kvalitetspræget repertoire bestående af såvel ældre som nyere dramatiske værker samt bidrage til fremme af udvikling og nytænkning inden for teaterkunsten.

Stk. 3. Institutionen har hjemsted i København.

§ 14 a. Det Storkøbenhavnske Teaterfællesskab drives med tilskud fra Københavns og Frederiksberg Kommuner, Københavns, Frederiksborg og Roskilde Amter og staten. Statens og amtskommunernes tilskud fastsættes i 4-årige budgetaftaler mellem tilskudsyderne.

§ 14 b. Det Storkøbenhavnske Teaterfællesskab yder inden for den samlede tilskudsramme økonomisk støtte til de i ordningen optagne teatre i form af tilskud til drift og produktion eller huslejetilskud. Inden for tilskudsrammen afsæt-

tes desuden særlige midler til udvikling og nytænkning inden for teaterkunsten samt til kapitalindskud.

§ 14 c. Det Storkøbenhavnske Teaterfællesskab ledes af en styrelse på 12 medlemmer, heraf 3 repræsentanter valgt af Københavns Borgerrepræsentation, 1 repræsentant valgt af Frederiksberg Kommunalbestyrelse, 3 repræsentanter valgt af Københavns Amtsråd, 1 repræsentant valgt af Frederiksborg Amtsråd og 1 repræsentant valgt af Roskilde Amtsråd. Desuden vælger kulturministeren 3 teaterkyndige repræsentanter.

Stk. 2. Styrelsens medlemmer vælges for perioder, der svarer til den kommunale valgperiode. Afgår et medlem inden valgperiodens udløb, foretages nyvalg for den resterende del af valgperioden.

Stk. 3. De teaterkyndige medlemmer kan ikke vælges i mere end to på hinanden følgende perioder.

Stk. 4. Styrelsen vælger formand og næstformand af sin midte. I tilfælde af stemmelighed er formandens stemme udslagsgivende.

Stk. 5. Styrelsen fastsætter selv sin forretningsorden.

Stk. 6. Til styrelsen knyttes et sekretariat, der ledes af en direktør.

§ 14 d. Styrelsen for Det Storkøbenhavnske Teaterfællesskab administrerer de af tilskudsyderne fastsatte bevillinger til Det Storkøbenhavnske Teaterfællesskab. Styrelsen fastsætter i flerårige resultatftaler størrelsen af tilskud til

drift og produktion til det enkelte teaterselskab. Styrelsen fastsætter størrelsen af huslejetilskud. Styrelsen træffer beslutning om fordeling af de særligt afsatte midler til udvikling og nytænkning inden for teaterkunsten samt til kapitalindskud.

Stk. 2. Styrelsen træffer beslutning om hvilke teatre, der skal indgå i De Storkøbenhavnske Teaterfællesskab. Styrelsen kan i den forbindelse træffe beslutning om teatres indtræden eller udtræden af Det Storkøbenhavnske Teaterfællesskab.

Stk. 3. Styrelsen kan bestemme, at driftstilskuddet over en vis størrelse hos det enkelte teaterselskab delvist skal kunne tilbageføres til Det Storkøbenhavnske Teaterfællesskab og indgå i de særligt afsatte midler til nytænkning og udvikling indenfor teaterkunsten eller til kapitalindskud.

Stk. 4. Styrelsen udpeger efter opslag og indstilling fra et ansættelsesudvalg med repræsentanter fra styrelsen og det enkelte teaterselskabs bestyrelse teaterlederen eller ledelsen for de teatre, der er optaget i ordningen med henblik på tilskud til drift og produktion. Ansættelse sker normalt for perioder af 4 år med mulighed for forlængelse uden opslag i maksimalt 3 år. Det enkelte teaterselskabs bestyrelse skal indhente styrelsens godkendelse forud for eventuel afskedigelse af det pågældende teaters leder eller ledelse.

§ 14 e. De nærmere regler om Det Storkøbenhavnske Teaterfællesskab fastsættes af kulturministeren efter forhandling med Københavns

og Frederiksberg Kommuner samt Københavns, Frederiksborg og Roskilde Amter.«

2. Efter § 31 indsættes som kapitel 13 a:

»Kapitel 13 a

Regnskab og revision

§ 31 a. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om regnskabsaflæggelse og revision for teatre, der modtager tilskud efter denne lov.

§ 31 b. Kulturministeren kan til brug for Rigsrevisionen indhente yderligere materiale fra tilskudsmottagere.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 1999 og har virkning fra den 1. juli 2001, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Teaterlovens § 14 d, stk. 2, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1, træder i kraft den 1. juli 2001.

Stk. 3. Ved lovens ikrafttræden omfattes følgende teatre af loven: Betty Nansen Teatret, Dr. Dantes Aveny, Folketeatret, Gladsaxe Teater, Nørrebro Teater, Østre Gasværk og Det Ny Teater.

Stk. 4. Indtil den 1. juli 2001 ydes tilskud efter de hidtil gældende regler til de teatre, der ved denne lovs ikrafttræden modtog tilskud efter de hidtil gældende regler.

Stk. 5. Styrelsens første beskikkelsesperiode jf. § 14 c, stk. 2, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1, løber fra den 1. juli 1999 til den 31. december 2001.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Teaterloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 217 af 22. marts 1996, er senest ændret ved lov nr. 103 af 28. februar 1996. Om den seneste lovrevision henvises til FT 1994/95 s. 6316-6322, FT 1995/96 s. 594-602, s. 3726-3727 samt s. 3957.

Formålet med lovforslaget er at sikre opretholdelsen af Det Storkøbenhavnske Teaterfællesskab (DST) som en selvejende institution, der skal omfatte et antal teatre i hovedstadsregionen, som tilsammen skal bidrage til et alsidigt og kvalitetspræget udbud af teaterforestillinger på højest mulige kunstneriske og teaterhåndværksmæssige niveau til et bredt publikum. Ved hovedstadsregionen forstås i denne sammenhæng Københavns og Frederiksberg Kommuner samt Københavns, Frederiksborg og Roskilde Amter. Lovforslaget er udarbejdet efter drøftelser med Københavns Kommune, Frederiksberg Kommune, Københavns Amt, Frederiksborg Amt og Roskilde Amt.

Den hidtil gældende ordning om DST blev indført i 1990 som afløsning for Den Storkøbenhavnske Landsdelsscene, hvis konstruktion fra 1975 med underskudsdekning og indbyrdes økonomisk solidaritet ikke længere var hensigtsmæssig i forhold til den kunstneriske og økonomiske udvikling på teatrene. Ordningen om DST forudsatte bl.a., at teatrene skulle drives som selvstændige enheder uden ret til fra tilskudsyderne at opnå dækning af eventuelle underskud. Til gengæld kunne de enkelte teatre i langt højere grad selv beholde og disponere over deres indtægter fra egne opsatte forestillinger.

Imidlertid har der gennem årene været betydelig utilfredshed med DST-ordningen både blandt tilskudsyderne, Styrelsen for Det Storkøbenhavnske Teaterfællesskab (Styrelsen) og teatrene. Af de konkrete problemer kan bl.a. nævnes spørgsmålet om Styrelsens kompetence og samspillet med tilskudsyderne, herunder Kulturministeriet. Kompetenceforholdene under DST-ordningen er præget af uklarhed, og Styrelsen har udtrykt ønske om at få udvidet kompetencen på en række områder.

Der har ligeledes været utilfredshed med fordelingen og anvendelsesmulighederne af teatrenes tilskud, og både teaterchefer og bestyrelser har ønsket etableringen af en garantifond til teatre i økonomiske vanskeligheder. For bestyrelsernes vedkommende har der desuden været ønske fremme om at knytte de eksisterende driftsselskaber permanent til de enkelte teatre i stedet for, at de som i dag er knyttet til den enkelte teaterchef.

Den stigende utilfredshed blandt de involverede parter i DST-ordningen medførte, at Kulturministeriet og de amtskommunale tilskudsydere i begyndelsen af 1996 besluttede at gennemføre en analyse af fordele og ulemper ved den gældende ordning. Analysen skulle gennemføres med henblik på en senere politisk stillingtagen til eventuelle ændringer i ordningen herunder dens mulige ophør.

Rapporten blev udarbejdet af PLS Consult og offentliggjort i begyndelsen af 1997. Den konkluderede bl.a., at selv om DST-ordningen indebar klare fordele for de deltagende teatre, så burde systemet organisatorisk rationaliseres. Problemerne i DST-ordningen kan overordnet relateres til 3 hovedproblemstillinger:

- En manglende konkretisering af både den kulturpolitiske målsætning med ordningen og retningslinier for de indbyrdes modstridende prioriteringer mellem tilskudsyderne.
- En mangel på beslutningsmekanismer i forholdet mellem tilskudsydere og Styrelse, der kan afgøre spørgsmål, der ikke var taget højde for i ordningen, men som udviklingen har aktualiseret.
- Den konkrete udmøntning og administration af ordningen er præget af uklarheder, manglende konsistens og gennemsigtighed i forholdet mellem styrelse og teatrene.

Rapporten konkluderede endvidere, at under de gældende økonomiske og politiske rammer var DST's udviklingsmuligheder yderst begrænsede. På den baggrund kunne DST kun i ringe omfang fungere som teaterkunstnerisk nyskabende.

Det er Kulturministeriets opfattelse, at man med de foreslåede lovændringer kan imødekomme en væsent-

lig del af kritikpunkterne i PLS-rapporten. Der lægges således op til en høj grad af afklaring med hensyn til beslutningsmekanismerne mellem tilskudsyderne og Styrelsen. I den forbindelse tildeles der Styrelsen for DST en større kompetence og en klarere kulturpolitisk rolle.

Der stilles forslag om, at der som noget nyt indenfor rammen af DST-ordningen skal afsættes særlige midler til udvikling og nytænkning indenfor teaterkunsten samt til kapitalindskud i de enkelte teaterselskaber. Gennem udviklingspuljen indbygges særlige incitamenter i ordningen til fremme af teaterkunsten, idet der gives mulighed for særlig støtte til fornyelse og udvikling af teatrenes repertoire. Ligeledes kan det sikres, at et teater, der har påtaget sig en særlig risikabel teaterpolitisk satsning ikke kommer i økonomiske vanskeligheder, og nyoptagne teatre kan få støtte til etablering af egenkapital.

Derudover skal lovforslaget tilsikre en klarere ansvarsfordeling mellem tilskudsydere, Styrelse og teatre. Der stilles således forslag om, at staten og de amtskommunale tilskudsydere fremover alene skal fastsætte den samlede økonomiske ramme for DST, mens det overlades til Styrelsen for DST at træffe beslutning om, hvilke teatre der skal optages i ordningen og med hvilke tilskud.

Der er mellem tilskudsyderne indgået en aftale om, at der med den nuværende økonomiske ramme ved overgangen til ny ordning pr. 1. juli 2001 er plads til følgende teatre i DST-ordningen: Betty Nansen Teatret, Dr. Dantes Aveny, Folketeatret, Gladsaxe Teater, Nørrebro Teater og Østre Gasværk. Der er mellem tilskudsyderne enighed om, at Østre Gasværk som noget nyt skal indgå på lige vilkår med de øvrige teatre, hvor teatret hidtil kun har fået støtte til én produktion. Det Ny Teater skal som hidtil modtage huslejetilskud. Rialto Teatret, der hidtil har indgået i ordningen som en »åben« scene, udgår helt af ordningen. Ordningen med Rialto Teatret som åben scene har betydet, at der er ydet driftstilskud til Rialto Teatret til dækning af husleje og administration med henblik på, at teatret kunne stilles til rådighed som spillested for blandt andet de små teatres turnéforestillinger.

Styrelsen kan efterfølgende træffe beslutning om ændringer i dette udgangspunkt, både således at teatre, der fra start indgår i DST-ordningen kan udgå og således, at der kan optages nye teatre i ordningen. Det er dog en betingelse for at inddrage flere teatre i ordningen, at der opnås enighed mellem tilskudsyderne om en tilsvarende forøgelse af bevillingen til DST.

Fremover er det således Styrelsen, der skal træffe beslutning om hvilke teaterbygninger indenfor hoved-

stadsområdet, der skal optages i DST-ordningen. Det er endvidere en klar forudsætning, at Frederiksborg Amt, der i dag ikke har noget teater beliggende i Frederiksborg Amt med i DST-ordningen, på et senere tidspunkt kan få optaget et teater i ordningen, såfremt der i Frederiksborg Amt etableres et stort teater, der naturligt passer ind i ordningen og der er økonomisk mulighed herfor.

Som en følge af ændringerne i Styrelsens ansvarssområder foreslås det, at udvide Styrelsen med 3 teaterkyndige medlemmer. Disse medlemmer skal forstærke Styrelsens generelle indsigt og deltage i Styrelsens arbejde på lige fod med de øvrige medlemmer.

For at indføre en vis begrænset økonomisk solidaritet mellem teatrene, foreslås det, at en del af driftsoverskuddet over en vis størrelse hos teatrene i ordningen skal tilbageføres efter Styrelsens nærmere beslutning til de særligt afsatte midler til udvikling og nytænkning indenfor teaterkunsten og/eller til kapitalindskud.

For at sikre gennemførelsen af den overordnede kulturpolitiske målsætning for DST, er det efter lovforslaget fortsat Styrelsen, der udpeger teaterlederen/ledelsen for de teatre i ordningen, der modtager tilskud til drift og produktion. Beslutningen træffes som noget nyt på grundlag af en indstilling fra et ansættelsesudvalg med repræsentanter fra Styrelsen og det enkelte teaters bestyrelse.

Styrelsen skal endvidere med bistand af et styrket sekretariat udarbejde strategiske udviklingsplaner for DST ud fra teatermæssige og kulturpolitiske hensyn. Styrelsen afgiver desuden en årlig beretning til tilskudsyderne.

De overordnede økonomiske rammer fastsættes i 4-årige budgetaftaler mellem tilskudsyderne. Aftalerne skal garantere en budgetsikkerhed for DST-ordningens opgaveløsning og dermed medvirke til at sikre aktivitets- og kvalitetsniveauet. Samtidig skal der indgås flerårige resultataftaler mellem Styrelsen og den enkelte teaterbestyrelse om tilskudsvilkår, resultatmål, egenkapital, side-scener, belægningsprocenter, evaluering m.v.

Med lovforslagets forslag om afsættelse af særlige midler til udvikling og nytænkning indenfor teaterkunsten ønsker tilskudsyderne generelt at bidrage til den overordnede kulturpolitiske målsætning om at styrke kvalitet og udvikling i dansk teaterkunst. Det drejer sig f.eks. om støtte til nyskrevne skuespil på dansk eller til særlige initiativer indenfor iscenesættelse og koreografi både i relation til klassiske og moderne værker. Med forslaget om flerårsaftaler mellem Styrelsen for DST og de enkelte teatre, samt indførel-

sen af teaterfaglig kompetence i Styrelsen, skabes mulighed for en konkretisering af de kulturpolitiske målsætninger.

De nye muligheder for kapitalindskud vil gøre det muligt at yde hjælp til de teatre, der f.eks. på grund af en særlig satsning måtte være kommet i økonomiske vanskeligheder, men dog uden at fjerne de overordnede økonomiske incitamenter i ordningen.

Hovedparten af de særlige midler til udvikling og nytænkning forudsættes fordelt i forbindelse med indgåelsen af de flerårige resultataftaler mellem Styrelsen og det enkelte teaterselskab. En mindre del af midlerne afsættes til Styrelsens løbende fordeling til særligt risikable kunstneriske satsninger som fx. nyskrevet dansk dramatik eller til imødegåelse af akutte kapitalindskudsbehov.

Udover de ovennævnte problemer af mere fundamental karakter ved DST-ordningen eksisterer der en række sideløbende problemstillinger af mere teknisk art. Det gælder bl.a. teaterbestyrelsernes status, fastsættelsen af ensartede regnskabsmæssige principper, spørgsmål om formueakkumulation, bygningsvedli-

geholdelse m.v. Disse problemstillinger vil blive taget op i forbindelse med udarbejdelsen af en bekendtgørelse om den nye DST-ordning. Teaterbestyrelsernes status forudsættes ændret, således at de fremover som hovedregel skal tilknyttes de enkelte teatre permanent. Der skal samtidig fastsættes retningslinier for sammensætningen af teaterbestyrelserne og for indgåelsen af flerårige resultataftaler mellem Styrelsen for DST og den enkelte teaterbestyrelse.

Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser

Økonomiske konsekvenser

Statens, amternes og kommunernes hidtidige bevilling til DST er aftalt videreført i lovforslaget. Lovforslaget forventes således ikke at medføre økonomiske konsekvenser for staten, amterne eller kommunerne. Inden for rammerne af den samlede bevilling til DST er det aftalt, at der afsættes i alt 7.5 mio. kr. som særlige midler til henholdsvis udvikling og nytænkning indenfor teaterkunsten og til kapitalindskud.

De samlede årlige udgifter til Det Storkøbenhavnske Teaterfællesskab fremgår af nedenstående oversigt:

Mio. kr. (1998-niveau)	1998
Statens bevilling til Det Storkøbenhavnske Teaterfællesskab	30,1
De fem amtskommunale enheders samlede bevilling til Det Storkøbenhavnske Teaterfællesskab	56,1
I alt.....	86,2

Oplysningerne er baseret på statens og amtskommunernes 1998-budgetter.

Administrative konsekvenser

Lovforslaget forventes ikke at medføre administrative konsekvenser for staten, amterne eller kommunerne. Der påregnes en administrativ styrkelse af Styrelsen for DST, der vil føre til begrænsede merudgifter efter fælles beslutning mellem tilskudsyderne. Udgifterne afholdes indenfor de gældende bevillinger.

Lovforslagets øvrige konsekvenser og forholdet til EU-retten

Lovforslaget forventes ikke at medføre erhvervsøkonomiske eller miljømæssige konsekvenser, ligesom lovforslaget ikke indeholder EU-retlige aspekter.

Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Nej	Nej
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Nej	Nej
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Nej	Nej
Miljømæssige konsekvenser	Nej	Nej
Administrative konsekvenser for borgerne	Nej	Nej
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Høring om lovforslaget

Udkastet til dette lovforslag har været udsendt til høring hos

- Københavns Kommune
- Frederiksberg Kommune
- Københavns Amt
- Roskilde Amt
- Frederiksborg Amt
- Kommunernes Landsforening
- Amtsrådsforeningen
- Betty Nansen Teatret,
- Dr. Dante's Aveny,
- Folketeatret,
- Gladsaxe Teater.,
- Nørrebro Teater
- Østre Gasværk
- Rialto Teatret
- Det Ny Teater

- Styrelsen for Det Storkøbenhavnske Teaterfællesskab
- DST-Teatrenes Koordineringsudvalg
- Det Kongelige Teater
- Teaterrådet
- Danmarks Teaterforeninger
- Danske Teatres Fællesorganisation
- Dansk Skuespillerforbund
- Danske Dramatikeres Forbund
- Sammenslutningen af danske Scenografer
- Dansk Musiker Forbund
- Foreningen af Danske Sceneinstruktører
- Foreningen af Små Teatre (FAST)
- Justitsministeriet
- Statsministeriet
- Finansministeriet
- Rigsrevisionen

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser**Til § 1**Til kapitel 6**Det Storkøbenhavnske Teaterfællesskab**Til § 14*

Til stk. 1

Bestemmelsen er en lovfæstelse af DST, der blev oprettet i 1990 som en selvejende institution af Københavns og Frederiksberg Kommuner samt Københavns, Frederiksborg og Roskilde Amter. DST er en offentlig institution, og er derfor blandt andet omfattet af den almindelige forvaltningsretlige lovgivning, herunder offentlighedsloven, forvaltningsloven og ombudsmandsloven.

Til stk. 2

Bestemmelsen svarer i det store og hele til den gældende formålsbestemmelse for DST i teaterlovens § 14, stk. 1. Intentionen bag lovbestemmelsen er fortsat, at DST skal tilgodese såvel den kunstneriske udvikling og fornyelse som den brede teaterinteresse i hovedstadsregionen med en fleksibilitet, der kan tilpasses skiftende tiders behov. Dette indebærer en repertoiremæssig spændvidde fra det eksperimenterende og fornyende til det mere traditionelle teater, som i den befolkningsmæssigt store hovedstadsregion tilgodeses ved et samarbejde mellem et antal teatre med forskellige selvstændige profiler og kunstneriske ledelser.

Ved teatre forstås dels et antal teaterbygninger, der enten ejes eller lejes af DST til teaterformål og dels et antal dertil knyttede teaterselskaber, til hvilke der ydes tilskud efter § 14a.

DST skal ikke tilstræbe at omfatte al teatervirksomhed i regionen, men være den faste kerne i regionens samlede teaterudbud. Hovedstadsregionen skal således fortsat også rumme andre teatervirksomheder af forskellig art som alternativ og supplement til DST. Ud fra disse målsætninger skal DST samlet vægte udviklingen af teaterkunsten såvel som efterspørgslen af det mere traditionelle teater. Dette skal primært ske gennem valget af teatre og kunstneriske ledelser samt fordelingen af de samlede tilskudsmidler til DST, herunder de særligt afsatte midler til udvikling af teaterkunsten. De enkelte teatre i ordningen skal ikke nødvendigvis hver især have en alsidig profil, men inden for DST som helhed skal der opføres et alsidigt og kvalitetspræget repertoire.

Til § 14 a

Bestemmelsen svarer til den gældende lovs § 14, stk. 1, dog med den ændring, at de statslige og amtskommunale tilskud nu fastsættes i 4-årige budgetaftaler mellem tilskudsyderne. Udover de i § 14 b anførte tilskud kan eventuelle anlægsudgifter knyttet til de af ordningen omfattede teatre efter enighed mellem tilskudsyderne ligeledes fastsættes i budgetaftalerne.

Til § 14 b

Bestemmelsen fastlægger tilskudsformerne inden for DST. DST kan yde tilskud til de i ordningen optagne teatre i form af tilskud til drift og produktion eller huslejetilskud.

Det fastlægges desuden, at der skal afsættes særlige midler til fremme af udvikling og nytænkning inden for teaterkunsten samt til kapitalindskud.

Til § 14 c

Til stk. 1

Bestemmelsen fastsætter den nærmere sammensætning af Styrelsen for DST.

Som noget nyt foreslås det, i overensstemmelse med PLS-rapporten, at kulturministeren udpeger 3 teaterkyndige medlemmer til Styrelsen. De teaterkyndige medlemmer udpeges som personlige medlemmer ud fra deres individuelle kvalifikationer og praktiske erfaringer med professionelt teaterarbejde. Ved udnævnelsen lægges vægt på de pågældendes indsigt i såvel de kunstneriske som tekniske, administrative og ledelsesmæssige vilkår for drift af store og mellemstore teatre.

De teaterkyndige medlemmer skal indgå i Styrelsens arbejde på lige fod med de øvrige styrelsesmedlemmer og forstærke styrelsens generelle teaterfaglige indsigt og ekspertise. Hermed sker der også en styrkelse af Styrelsens mulighed for at gennemføre en dialog med de enkelte teaterledelser, samt foretage en løbende evaluering af virksomheden inden for DST.

For styrelsens medlemmer gælder almindelige habilitetsprincipper, jf. herved bestemmelsen i forvaltningslovens kap. 2.

Til stk. 3

Bestemmelsen skal sikre en rimelig udskiftning af de teaterkyndige repræsentanter for at modvirke eventuelle ensidige prioriteringer over en lang periode.

Til stk. 6

Bestemmelsen fastslår tilknytningen af et styrket sekretariat til Styrelsen, da denne får tildelt en større kompetence og kulturpolitisk rolle. Sekretariatet skal

betjene styrelsen og de optagne teatre og bl.a. bistå ved udarbejdelsen af flerårige resultataftaler mellem Styrelse og teatre, samt udarbejde forslag til Styrelsens årlige beretning til tilskudsyderne. Styrelsen ansætter en direktør, som den øverste administrative leder af sekretariatet. Direktøren refererer alene til Styrelsen og har ingen beføjelser i forhold til teaterchefernes kunstneriske linie i driften af de enkelte teatre i ordningen.

Til § 14 d

Til stk. 1

Bestemmelsen fastslår, at det er Styrelsen for DST, der træffer beslutning om, hvilke bevillinger, der skal tildeles de enkelte teaterselskaber. Teaterselskaber, der er optaget i ordningen som producerende teaterselskaber, bør tildeles et tilskud, der som udgangspunkt giver det enkelte teater mulighed for at gennemføre en fuld sæsondrift. Den hidtidige ordning, hvorefter et enkelt teater har været optaget i DST som åben scene, videreføres ikke.

Bestemmelsen fastslår desuden, at det er Styrelsen, der træffer beslutning om den nærmere fordeling af de særlige midler til fremme af udvikling og nytænkning indenfor teaterkunsten samt kapitalindskud. I forbindelse med indgåelsen af de flerårige resultataftaler vurderer Styrelsen, hvorledes de enkelte teaterselskaber i ordningen skal bidrage til udvikling og nytænkning indenfor teaterkunsten og fordeler samtidigt hovedparten af de hertil særligt afsatte midler til støtte af disse aktiviteter. Teaterbygninger/teaterselskaber, der er optaget i ordningen alene med huslejetilskud, kan ikke få andel i disse midler.

De særlige midler til udvikling og nytænkning indenfor teaterkunsten tænkes anvendt til støtte af f.eks. nyskrevne skuespil på dansk og særlige initiativer indenfor iscenesættelse og koreografi både i relation til nye eller mere klassiske værker. Hovedparten af midlerne fordeles i forbindelse med udarbejdelsen af de flerårige resultataftaler mellem Styrelsen og de enkelte teaterselskaber. Der lægges ved fordelingen bl.a. vægt på de særlige profiler, der er fastsat for det enkelte teaterselskab i DST. En mindre del af midlerne afsættes til Styrelsens løbende fordeling til særligt risikable satsninger som f.eks. nyskrevet dansk dramatik eller til imødegåelse af akutte kapitalindskudsbehov. Dette kan f.eks. ske i form af underskudsgaranti i de situationer, hvor et teaterselskab i ordningen ønsker at producere en given forestilling, der med en vis rimelighed kan forventes et mindre tilskuerantal end normalt på grund af forestillingens form eller karakter.

Hvis teaterselskabet anser en sådan produktion for økonomisk usikker, kan Styrelsen vurdere, om der er tale om en væsentlig og teaterkunstnerisk udviklende forestilling og stille underskudsgaranti, så produktionen kan gennemføres med begrænset økonomisk risiko for teatret.

Muligheden for kapitalindskud tænkes anvendt i særlige situationer, hvor et producerende teaterselskab i ordningen f.eks. på grund af nogle særlige initiativer har tabt hele sin egenkapital eller så stor en del heraf, at det i en længere periode i væsentligt omfang vil blokere teaterselskabets mulighed for at realisere den forudsatte teatervirksomhed. Såfremt Styrelsen i denne situation bevilger et engangskapitalindskud, bør det som led i beslutningen overvejes, hvorvidt hel eller delvis udskiftning af kunstnerisk ledelse og/eller bestyrelse bør gøres til en forudsætning. Styrelsen bør forud for beslutningen om større kapitalindskud til nødstedte teaterselskaber eller betydelige rekonstruktioner af teatrene søge advokat- og revisorbistand.

Til nyoptagne teaterselskaber i DST-ordningen kan der ydes kapitalindskud til etablering af den driftsnødvendige egenkapital.

Til stk. 2

Som noget nyt foreslås det, at Styrelsen fremover skal have kompetence til at beslutte, hvilke teatre der skal indgå i DST. Deltagelse i ordningen er frivillig for teatrene.

Der er enighed mellem tilskudsyderne om, at der med den nuværende økonomiske ramme er plads til seks teatre i ordningen. Styrelsen kan beslutte, at teatre, der ved DST-ordningens ikrafttræden indgår i DST skal udgå af ordningen. Hvis et teater udgår af ordningen kan dette erstattes af et andet teater. Under normale omstændigheder forventes det ikke at kunne ske midt i en budgetperiode.

Det er en betingelse for at inddrage mere end seks teatre i ordningen, at der opnås enighed mellem tilskudsyderne om en tilsvarende forøgelse af bevillingen til DST.

Hensigten hermed er at skabe en klarere ansvarsfordeling mellem tilskudsyderne og Styrelsen. Fremover bliver det således Styrelsens opgave at sikre, at sammensætningen af teatre i DST er både kunstnerisk og økonomisk forsvarlig og lever op til DST's formålsbestemmelse.

Til stk. 3

Som noget nyt i forhold til den gældende ordning for DST stilles der forslag om, at en del af driftsoverskuddet over en vis størrelse hos det enkelte teatersel-

skab kan tilbageføres til DST. Der er tale om indførelse af et begrænset solidaritetsprincip, der indebærer, at teaterselskaber, der i en periode har betydelige overskud, skal aflevere en del af disse overskud til DST. Overskuddet vil herefter indgå i de særlige midler til udvikling og nytænkning indenfor teaterkunsten samt til kapitalindsud. Ved fastsættelsen af de nærmere betingelser for tilbageførselsordningen skal der tages hensyn til, at det enkelte teaterselskab skal kunne foretage en rimelig konsolidering af sin virksomhed. Nærmere regler herom vil blive fastsat i en bekendtgørelse jf. § 14 e.

Til stk. 4

Bestemmelsen indebærer, at det fortsat er Styrelsen for DST, der udpeger den enkelte teaterleder/ledelse. Styrelsen udfærdiger opslag, der skal indeholde en beskrivelse af hvilken profil, Styrelsen ønsker at få tegnet for det enkelte teaterselskabs virksomhed i ansættelsesperioden. Styrelsens beslutning om udpegelsen af den enkelte teaterleder/ledelse træffes på grundlag af en indstilling fra et ansættelsesudvalg med repræsentanter fra Styrelsen og det enkelte teaterselskabs bestyrelse. Bestyrelserne underskriver herefter ansættelseskontrakter i overensstemmelse med Styrelsens udpegning. De enkelte ansættelseskontrakter skal godkendes af Styrelsen.

Ansættelse sker i første omgang normalt for en periode af 4 år. Herefter kan styrelsen for DST efter indstilling fra den enkelte teaterbestyrelse beslutte, om stillingen skal oplås eller om man vil bemyndige teaterbestyrelserne til at forlænge kontrakten med teaterlederen/ledelsen for en periode på maksimalt 3 år.

Det enkelte teaterselskabs bestyrelse kan efter forud indhentet godkendelse fra Styrelsen afskedige den pågældende teaterleder/ledelse, hvis teaterlederen eller ledelsen efter bestyrelsens vurdering ikke kan gennemføre den forudsatte teatervirksomhed.

Til § 14 e

Bemyndigelsen skal anvendes til at udstede en bekendtgørelse om DST, der blandt andet skal indeholde nærmere regler om teaterbestyrelsernes status, fastsættelsen af ensartede regnskabsprincipper, formueakkumulation, bygningsvedligeholdelse, tilbageførselsordningen m.v. samt i øvrigt videreføre en række af de bestemmelser, der fremgår af den hidtil gældende bekendtgørelse nr. 501 af 26. juni 1991 om Det Storkøbenhavnske Teaterfællesskab.

Til nr. 2

Efter Budgetvejledningen og andre interne statslige administrative ordensforskrifter og vejledninger, skal love om tilskudsforvaltning indeholde særlige bestemmelser om regnskab og revision, der giver ministeren hjemmel til at føre tilsyn med tilskudsforvaltningen. Kapitel 13a, §§ 31a og 31b medfører ikke egentlige ændringer i de materielle bestemmelser i teaterloven, men skaber hjemmelsgrundlaget for, at ministeren kan føre tilsyn med tilskudsforvaltningen af teaterlovens forskellige tilskudsordninger.

Til § 2

Til stk. 1.

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 1999 og har virkning fra 1. juli 2001. I perioden indtil 1. juli 2001 skal Styrelsen således planlægge administrationen af de nye regler, herunder foretage opslag, ansætte teaterchefer og indgå resultatkontrakter med de enkelte teatre med henblik på udbetaling af tilskud efter denne lovs bestemmelser fra 1. juli 2001. Der henvises også til bemærkningerne til stk. 4.

Til stk. 2 og 3.

Der er blandt tilskudsyderne enighed om, at følgende teatre skal danne udgangspunktet for den ny DST-ordning pr. 1. juli 2001: Folketeatret, Nørrebro Teater, Gladsaxe Teater, Betty Nansen Teatret, Dr. Dantes Aveny og Østre Gasværk. Det Ny Teater skal alene modtage huslejetilskud. Herefter er det styrelsen, der jf. § 14 d, stk. 2, bestemmer hvilke teatre, der skal indgå i DST.

Til stk. 4.

Kontrakterne med de nuværende teaterdirektører udløber den 1. juli 2001. I perioden indtil 1. juli 2001 skal der således ydes tilskud efter de hidtil gældende regler til Folketeatret, Nørrebro Teater, Gladsaxe Teater, Betty Nansen Teatret, Aveny Teatret, Østre Gasværk, Rialto Teatret og Det Ny Teater, der ved denne lovs ikrafttræden modtog støtte efter de hidtil gældende regler.

Til stk. 5.

Efter § 14c vælges Styrelsens medlemmer for perioder, der svarer til den kommunale valgperiode. Da loven foreslås at træde i kraft den 1. juli 1999, foreslås det, at Styrelsens første beskikkelsesperiode løber fra 1. juli 1999 til 31. december 2001.

I dette bilag er den gældende formulering af teaterlovens bestemmelse om Den storkøbenhavnske teaterstøtteordning anført.

Kapitel 6

Den storkøbenhavnske teaterstøtteordning

§ 14. Staten yder sammen med København, Roskilde og Frederiksborg Amtskommuner samt Københavns og Frederiksberg Kommune støtte til driften af et antal teatre i hovedstadsområdet, der skal bidrage til at dække teaterbehovet ved at opføre et alsidigt og kvalitetspræget repertoire bestående af såvel ældre som nyere dramatiske værker med særlig hensyntagen til værker af danske dramatikere. Teatrene skal som led i deres virksomhed medvirke til at udvikle tea-

terkunsten gennem eksperimenterende virksomhed og særlige initiativer.

Stk. 2. Statens tilskud ydes til en af Københavns, Roskilde og Frederiksborg Amtskommuner samt København og Frederiksberg Kommuner oprettet tværkommunal organisation, der fordeler den samlede bevilling mellem de teatre, der indgår i støtteordningen. Statens tilskud fastsættes på de årlige finanslove.

Stk. 3. De nærmere regler om støtteordningen fastsættes af kulturministeren efter forhandling med Københavns, Roskilde og Frederiksborg Amtskommuner samt Københavns og Frederiksberg Kommuner.

Til lovforslag nr. L 163. Skriftlig fremsættelse (21. januar 1999)

Kulturministeren (Elsebeth Gerner Nielsen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af teaterloven. (Det Storkøbenhavnske Teaterfællesskab). (Lovforslag nr. L 163).

Formålet med lovforslaget er at sikre opretholdelsen af Det Storkøbenhavnske Teaterfællesskab (DST) som en selvejende institution, der skal omfatte et antal teatre i hovedstadsregionen, som tilsammen skal bidrage til et alsidigt og kvalitetspræget udbud af teaterforestillinger på højest mulige kunstneriske og teaterhåndværksmæssige niveau til et bredt publikum.

Der har gennem årene været betydelig utilfredshed med den gældende DST-ordning både blandt tilskudsyderne, Styrelsen for Det Storkøbenhavnske Teaterfællesskab (Styrelsen) og teatrene.

På den baggrund blev det i 1996 besluttet at gennemføre en analyse af fordele og ulemper ved den gældende ordning. Rapporten blev udarbejdet af PLS Consult og offentliggjort i begyndelsen af 1997. Den konkluderede bl.a., at selv om DST-ordningen indebar klare fordele for de deltagende teatre, så burde systemet organisatorisk rationaliseres.

Det er min opfattelse, at man med de foreslåede lovændringer kan imødekomme en væsentlig del af de fremførte kritikpunkter. Der lægges således op til en høj grad af afklaring med hensyn til beslutningsmekanismerne mellem tilskudsyderne og Styrelsen. I den forbindelse tildeles der Styrelsen for DST en større kompetence og en klarere kulturpolitisk rolle. Styrelsens sekretariat skal styrkes gennem ansættelse af en direktør.

Der stilles forslag om, at der som noget nyt indenfor rammen af DST-ordningen skal afsættes særlige midler til udvikling og nytænkning in-

denfor teaterkunsten samt til kapitalindsud i de enkelte teaterselskaber. Gennem udviklingspuljen indbygges særlige incitamenter i ordningen til fremme af teaterkunsten, idet der gives mulighed for særlig støtte til fornyelse og udvikling af teatrenes repertoire. Ligeledes kan det sikres, at et teater, der har påtaget sig en særlig risikabel teaterpolitisk satsning ikke kommer i økonomiske vanskeligheder, og nyoptagne teatre kan få støtte til etablering af egenkapital.

Derudover skal lovforslaget tilsikre en klarere ansvarsfordeling mellem tilskudsydere, Styrelse og teatre. Der stilles således forslag om, at staten og de amtskommunale tilskudsydere fremover alene skal fastsætte den samlede økonomiske ramme for DST, mens det overlades til Styrelsen for DST at træffe beslutning om, hvilke teatre der skal optages i ordningen og med hvilke tilskud.

Der er mellem tilskudsyderne indgået en aftale om, at der med den nuværende økonomiske ramme er plads til seks teatre i ordningen, og der er enighed om, at disse seks teatre ved overgangen til en ny ordning pr. 1. juli 2001 skal være følgende teatre: Betty Nansen Teatret, Dr. Dantes Aveny, Folketeatret, Gladsaxe Teater, Nørrebro Teater og Østre Gasværk. Østre Gasværk skal som noget nyt indgå på lige vilkår med de øvrige teatre, hvor teatret hidtil kun har fået støtte til én produktion. Det Ny Teater skal som hidtil modtage huslejetilskud. Rialto Teatret, der hidtil har indgået i ordningen som en "åben" scene, udgår helt af ordningen.

Styrelsen kan efterfølgende træffe beslutning om ændringer i dette udgangspunkt, både således at teatre, der fra start indgår i DST-ordningen kan udgå og således, at der kan optages nye teatre i ordningen. Det er dog en betingelse for at inddrage mere end seks teatre i ordningen, at der opnås enighed mellem tilskudsyderne om en tilsvarende forøgelse af bevillingen til DST.

Det er endvidere en klar forudsætning, at Frederiksborg Amt, der i dag ikke har noget teater beliggende i Frederiksborg Amt med i DST-ordningen, på et senere tidspunkt kan få optaget et teater i ordningen, såfremt der i Frederiksborg Amt etableres et stort teater, der naturligt passer ind i ordningen og der er økonomisk mulighed herfor.

Som en følge af ændringerne i Styrelsens ansvarsområder foreslås det at udvide Styrelsen med 3 teaterkyndige medlemmer. Disse medlemmer skal forstærke Styrelsens generelle indsigt og deltage i Styrelsens arbejde på lige fod med de øvrige medlemmer.

For at indføre en vis begrænset økonomisk solidaritet mellem teatrene, foreslås det, at en del af driftsoverskuddet over en vis størrelse hos teatrene i ordningen skal tilbageføres efter Styrelsens nærmere beslutning til de særligt afsatte midler til udvikling og nytænkning indenfor teaterkunsten og til kapitalindskud.

For at sikre gennemførelsen af den overordnede kulturpolitiske målsætning for DST, er det efter lovforslaget fortsat Styrelsen, der udpeger teaterlederen/ledelsen for de teatre i ordningen, der modtager tilskud til drift og produktion.

De overordnede økonomiske rammer fastsættes i 4-årige budgetaftaler mellem tilskudsydernes. Aftalerne skal garantere en budgetsikkerhed for DST-ordningens opgaveløsning og dermed medvirke til at sikre aktivitets- og kvalitetsniveauet. Samtidig skal der indgås flerårige resul-

tataftaler mellem Styrelsen og den enkelte teaterbestyrelse om tilskudsvilkår, resultatmål, egenkapital, side-scener, belægningsprocenter, evaluering m.v.

Statens, amternes og kommunernes hidtidige bevilling til DST er aftalt videreført i lovforslaget, og lovforslaget forventes således ikke at medføre økonomiske konsekvenser for staten, amterne eller kommunerne.

Udover de ovennævnte problemer af mere fundamental karakter ved DST-ordningen eksisterer der en række sideløbende problemstillinger af mere teknisk art. Det gælder bl.a. teaterbestyrelsernes status, fastsættelsen af ensartede regnskabsmæssige principper, spørgsmål om formueakkumulation, bygningsvedligeholdelse m.v. Disse problemstillinger vil blive taget op i forbindelse med udarbejdelsen af en bekendtgørelse om den nye DST-ordning.

Et udkast til lovforslaget har været sendt til høring hos de øvrige tilskudsydere, de teatre der i dag er omfattet af ordningen, Styrelsen for Det Storkøbenhavnske Teaterfællesskab, Teaterrådet, en lang række organisationer og institutioner med tilknytning til teaterområdet og de relevante kommunale, amtslige og statslige myndigheder. Der er på baggrund af høringssvarene foretaget mindre justeringer af forslaget af fortrinsvis teknisk karakter.

Idet jeg henviser til lovforslaget med bemærkninger, anbefaler jeg forslaget til Folketingets velvillige behandling.